

Tematické okruhy státní závěrečné zkoušky

bakalářský studijní obor
Geografie

kombinovaná forma studia
verze 2016/2017

Státní závěrečné zkoušky probíhají před zkušební komisí jmenovanou děkanem Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Sestávají z obhajoby bakalářské práce a z průřezového ověření znalostí a dovedností odpovídajících povinným předmětům studia. Toto ověření má za obor geografie podobu ústní zkoušky. Otázky jsou vybírány z tematických okruhů v rámci následujících dvou předmětů:

KGG/SZZG1	Obecná fyzická geografie
KGG/SZZG2	Obecná sociální geografie

KGG/SZZG1   Obecná fyzická geografie

Otázky pro ústní zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

Planetární geografie

1. Sluneční soustava, nebeská mechanika.
2. Tvar a rozměry Země, důkazy a důsledky.
3. Čas a způsoby jeho měření, kalendář.
4. Rotace Země, její důkazy a důsledky.
5. Oběh Země kolem Slunce, důkazy a důsledky.
6. Délka dnů a nocí na Zemi, polární dny a noci.
7. Slapové jevy, mechanismus mořského dmutí.

Základy kartografie

8. Referenční a zobrazovací plochy v kartografii, kartografická zobrazení.
9. Obsah a náplň map. Druhy map (podle obsahu, podle měřítka).
10. Kompozice map (měřítko, legenda, mapové pole, nadpis, tiráž, směrovka, další prvky).
11. Kartografické vyjadřovací prostředky, metody tematické kartografie.
12. Státní mapová díla ČR a dějiny světové kartografie, staré mapy našich zemí.

Základy fyzické geografie 1

(meteorologie a klimatologie, hydrologie)

13. Zemská atmosféra a její vertikální členění, přízemní vrstva atmosféry.
14. Sluneční záření a jeho změny na zemském povrchu a v atmosféře, teplota vzduchu a půdy, inverze.
15. Tlakové pole a jeho vliv na proudění vzduchu. Všeobecná cirkulace atmosféry. Místní cirkulační systémy.
16. Voda v atmosféře, vlhkost vzduchu, atmosférické srážky a oblačnost.
17. Vzduchové hmoty a jejich vliv na charakter počasí (klimatu). Atmosférické fronty.
18. Úplný klimatický systém a klimatické kategorie. Klimatotvorní činitelé. Kolísání klimatu a klimatické změny.
19. Rozložení světových zásob vody na Zemi, oběh vody a základní bilanční rovnice.
20. Hydrografické charakteristiky povodí. Vznik a typy říční sítě, základní charakteristiky údolí a průtočného profilu.
21. Hydrometrie – měření vodních stavů, teploty vody, průtoků, množství splavenin a plavenin a zjištování fyzikálních a chemických vlastností vody, vodní režim řek.
22. Extrémní hydrologické jevy (povodně, sucho), hydrologické funkce krajiny, vodní eroze.
23. Limnologie – klasifikace jezer, morfometrické prvky jezer, vodní bilance jezer, vlastnosti jezerní vody.
24. Podpovrchová a podzemní voda, hladina podzemní vody. Krasová voda, artéská voda.

Základy fyzické geografie 2

(geomorfologie, pedogeografie, biogeografie)

25. Stavba zemského tělesa, litosféra a teorie kontinentálního driftu. Desková tektonika.
26. Geomorfologie oceánského dna.
27. Strukturní geomorfologie – strukturní typy a tvary reliéfu (reliéf na horizontálně uložených horninách, ukloněných, zvrásněných a rozlámávaných horninách).
28. Endogenní geomorfologické procesy. Sopečná činnost a tvary procesy vznikající.
29. Exogenní geomorfologické procesy (fluviální, kryogenní, eolické) a tvary procesy vznikající.
30. Složky půdy a jejich vlastnosti. Pedogenetické procesy.
31. Faktory a podmínky prostředí, základní potřeby organismů.
32. Pevninský geobiocyklus – geobiomy.

KG/SZZG2   Obecná sociální geografie

Otázky pro ústní zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

Úvod do studia geografie

1. Základní znaky odborných prací. Citace.

Politická geografie

2. Politická geografie a geopolitika (vymezení pojmu).
3. Německá geopolitika.
4. Anglosaská geopolitika.
5. Stát (znaky, funkce).
6. Státní území.
7. Formy států.
8. Státní hranice.
9. Konflikty, způsoby řešení konfliktů.
10. Volební geografie.
11. Mezinárodní organizace.

Základy humánní geografie 1

(Geografie obyvatelstva a sídel)

12. Humánní geografie – obecná charakteristika, struktura, pozice v systému vědních disciplin.
13. Vývoj a rozmístění obyvatelstva.
14. Porodnost, plodnost, reprodukce – demografický přechod, druhý demografický přechod.
15. Úmrtnost, sňatečnost, rozvodovost a potratovost – vývoj a prostorová diferenciace.
16. Migrační pohyb, typologie a motivace, zahraniční a mezikontinentální migrace.
17. Biologická, ekonomická a sociální struktura obyvatelstva.
18. Rasová, jazyková a náboženská struktura obyvatelstva.
19. Vznik a vývoj sídelních systémů.
20. Teorie sídelních systémů (Christaller, Lösch, Zipf).
21. Urbanizace, suburbanizace – vývoj, průběh a současné charakteristiky.
22. Městská a venkovská sídla – klasifikace a funkce; vymezování měst a městských útvarů.
23. Vnitřní struktura města – teorie (Burgess, Hoyt, Harris-Ullman), vývoj a současný stav.

Základy humánní geografie 2

(Geografie zemědělství, průmyslu, dopravy, služeb a cestovního ruchu)

24. Zákonitosti prostorového rozmístění a lokalizační faktory zemědělské výroby.
25. Charakteristika zemědělské výroby v jednotlivých klimatických pásech.
26. Teorie prostorového uspořádání hospodářství (lokalizační teorie), lokalizační faktory průmyslové výroby.

27. Průmysl paliv a energetiky, energetická politika států.
28. Zpracovatelský průmysl.
29. Doprava.
30. Lokalizační faktory a předpoklady cestovního ruchu (přírodní zdroje, materiálně-technická základna, kulturně-historické předpoklady).